

Bijbelstudie
Oldebroek
28 oktober 2009-09-22

Het thema van de bijbelstudie van deze vanavond bestaat uit een titel en een subtitel:

*Geopende ogen
dit geheimenis is groot*

een korte toelichting is op zijn plaats:

Intro:

Toen in benaderd werd voor deze avond werd ik gevraagd of de Bijbelstudie van vanavond niet mijn dit jaar verschenen boek met dezelfde titel en subtitel kon raken, een verzoek dat ik graag inwillig. Ik moest vooral op dat boek wijzen en ook een exemplaar meenemen.

In de titel en subtitel van het boek heb ik geprobeerd samen te vatten waarom het in het boek gaat – en dat geldt in zekere mate ook voor de studie van vanavond, waarbij onderstreept moet wel worden: *Als er een boek over te schrijven is, zal het begrijpelijk zijn dat je niet in één Bijbelstudieavond alles rond dit thema aan de orde kunt stellen.* Het een en ander vraagt keuzes wat je gaat doorgeven en wat je laat liggen, met het risico dat je mogelijk belangrijke zaken laat liggen. Daarenboven heb ik nogal de neiging tijdens een studie wel eens wat af te dwalen naar m.i. toch ook belangrijke punten of zaken. Eigenlijk had je beter een *aantal* studies rond het thema kunnen houden... idee voor een volgende keer?? Sowieso raad ik het boek aan (ik verdien er niets op - de opbrengsten worden besteed in een fonds van de uitgever om niet direct lonende, maar wel waardevolle uitgaven mogelijk te maken)!

Start:

Zowel de titel als de subtitel van het boek, alsook het thema van de studie van deze avond, gaan in eerste plaats terug op de *apostel Paulus* en wat hem is overkomen op de weg naar Damascus en de opdracht (*roeping*) die hij ontving. Een opdracht (*roeping*) die nadrukkelijk gekoppeld blijkt aan, ja, *gebed is in* de door hem - *vanaf dat moment* - ontvangen openbaring (het is namelijk, zoals zal blijken, niet bij één openbaring gebeven).

Laten we een en ander eens nader onder de loep nemen:

Wie is niet bekend met dit historisch dramatisch gebeuren dat staat opgetekend in **Hand. 9:1-19a** onder de noemer *de bekering van Saulus*.

Op die weg naar Damascus vindt *een botsing plaats tussen Licht en donker*. (houdt dat even vast tegen de achtergrond van wat Paulus allemaal geopenbaard krijgt en waar het ten diepste allemaal om gaat – is het niet juist *in* die botsing dat *de werkelijkheid (Gods werkelijkheid)* zichtbaar wordt...).

God grijpt in op een mensenleven dat volledig gedreven werd vanuit de duisternis.

Het is een ingrijpen dat grote – grootse - gevolgen heeft.

Op de weg naar Damascus *begint* voor Paulus een confrontatie met de verheerlijkte **Christus**, het Licht van de wereld omstraalt hem (**vers 3**)! – een bekende geschiedenis waar ik niet te diep op in zal gaan, maar die voor u en mij, *voor de mens!*, van uiterst grote (grootse) betekenis zal blijken!!

Kijken we eerst naar S(P)aulus:

S(P)aulus de man die al geestelijk blind was (of zag hij toch meer...) en daarenboven nog eens verblind werd/was - WAAROM??? - door woede tegen de gemeente (NB de gemeente, zoals hij later zelf schrijft: *het lichaam van Christus*, dat hij *straks* als bruid beschrijft. Neem even zijn vervolging van het lichaam van Christus in gedachten en hoor de verheerlijkte Heer dan zeggen: **Hand. 9:4** Saul, Saul, waarom vervolgt gij *Mij*? Zie ook **vers 5** *Ik ben Jezus, die gij vervolgt*. Bijzonder, vindt u niet?), die S(P)aulus wordt in die confrontatie allereerst letterlijk bij die, *zijn*, blindheid bepaald: hij wordt echt blind (**vers 8**).

In overeenstemming met **vers 6** - *...sta op en ga de stad binnen en daar zal u gezegd worden, wat gij moet doen* - wordt hij - afhankelijk - naar de stad gebracht. Een opmerkelijk vers, er is geen ruimte meer: *daar zal u gezegd worden, wat gij moet doen* - de man die uit was op arrestatie, nu zelf gearresteerd!

Onderstrepen we: *wat gij **moet** doen*. Leg daarnaast eens de bewoordingen van **Hand. 22:10** ...*daar zal u gezegd worden al **hetgeen u opgelegd is te doen***.

Dat brengt ons bij **zijn roeping**, die (na een vasten van drie dagen (**Hand. 9:9**) - Paulus' eerste vasten!) een al even opmerkelijk zaak blijkt. (De roeping op zich, en zeker het inhoudelijke ervan, vormt namelijk de omlijsting waarin het thema is gevat.)

Lezen we allereerst **Hand. 22:6-15**.

Saul, in het gebeuren met Elymas in **Hand. 13:9** definitief Paulus genoemd, omschrijft later zelf deze/zijn roeping in **Gal. 1:15, 16** als volgt: *Maar toen het Hem, die mij van de schoot mijner moeder aan afgezonderd en door zijn genade geroepen heeft, behaagd had, zijn Zoon in mij te openbaren, opdat ik Hem onder de heidenen verkondigen zou*. Oftewel, hij ziet en erkent daar zijn roeping op de weg naar Damascus als een logisch gevolg van *een al in de moederschoot afgezonderd zijn*. Houdt dit even vast met het oog op wat hij straks stelt in **Ef. 1:4** (zoek die tekst maar even op – straks staan we daar uitgebreider bij stil!!) en let in dezen op wat duidelijk wordt in **Hand. 22:14** *De God onzer vaders heeft u **voorbested**...* Dat is wat!! Leg hiernaast eens de woorden van **Ef. 2:10!**

Tegelijk wil ik er op wijzen, dat in de zoeven gelezen verzen van (**Gal. 1:15 en 16**) voor Paulus 'roeping' en 'openbaring' én 'het inhoudelijke daarvan' samenvallen! Hij ziet wie/wat de Zoon is, en dan grijp ik even vooruit: *hij ziet niets minder dan... **de Christus als de Bruidegom***, DE inhoud van zijn, **nee zondermeer dé** verkondiging - de verkondiging van wat hem is **opgelegd**, een zaak die hij straks met een **specifieke benaming** omschrijft!! Gaan we terug naar **Hand. 22:14** *De God onzer vaders heeft u **voorbested** om - NB – **zijn (Gods) wil te leren kennen** (de zaken tuimelen over en door elkaar! Je moet er echt bijblijven en goed acht op geven – pakt u het nog??!) en de **Rechtvaardige te zien en een stem uit zijn mond te horen; want gij moet getuige voor Hem zijn bij alle mensen, van wat gij **gezien en gehoord hebt*****.

Zijn roeping middels wat hij zelf 'openbaring' noemt (**Gal. 1:11 en 12, Ef. 3:3** – let ook op het 'gezien' in **Hand. 22:14**)¹ en zijn latere aansluitende openbaringservaringen met de opgestane en verheerlijkte Heer (zoals bijvoorbeeld opgetekend in **2 Cor. 12** en volgens hemzelf door Jezus aangekondigd (**Hand. 26:16**)) hebben zijn leven en zijn geestelijke perceptie gemarkeerd.

Voordat we op het inhoudelijke van de roeping ingaan, is het belangrijk het gebeuren rond Paulus ook kort te bekijken vanuit de man die God in deze roepinggeschiedenis gebruikte, Ananias.

Lezen we **Hand. 9:10-19**.

Wat allereerst opvalt - en aansluit bij 'opgelegd' en 'voorbested' - is wat er staat in **vers 15** *deze is Mij een **uitverkoren werktuig***. Wat vervolgens hier duidelijk wordt, is dat **lijden** aan de roeping inherent was, zie **vers 16** *Ik zal hem tonen, hoeveel hij lijden moet ter wille van mijn naam* (kijken we even naar een tekstplaats die dit onderstreept en waar we straks nog eens bij zullen stilstaan: **Ef.3:1vv** *ter wille van Christus Jezus in **gevangenschap***).

Ik vind het werkwoord '**tonen**' in dit vers tot slot heel sprekend! 'Tonen' is 'laten zien'. Hoe sprekend als we letten op wat er staat in **Hand. 9:17 en 18** *Saul, broeder, de Here heeft mij gezonden, Jezus, die u verschenen is op de weg, waarlangs gij gekomen zijt, **opdat gij weer zoudt zien** en met de heilige Geest vervuld worden*. Dit vers laat zien dat hij dus wel degelijk ook geestelijk het zicht kwijt was! HIJ HAD GODS GEEST NODIG. De man van de letter ontdekte dat het de Geest is die levend maakt, zicht geeft en dat de letter op zich doodt! (Zegt hij later zelf niet dat alleen de geestelijke mens - de met de Geest vervulde mens = een absolute noodzaak, zeker in deze eindtijd! - de dingen van de Geest kan verstaan **1 Cor. 2:9 e.v.** ??)

Terug naar **Hand. 9:18**

*En terstond vielen hem als schubben van de ogen en **hij kon weer zien***.

Hij kon weer zien: niet alleen *letterlijk* werd zijn zicht hersteld maar ook en vooral *geestelijk!*

Geopende ogen. (Zie hier de titel: *geopende ogen*.)

Geopende ogen houdt *openbaring*, onthulling in - het wegnemen van een bedekking.

God blijkt dan namelijk volgens de Bijbel bij uitstek aan Paulus (denk aan: *uitverkoren, voorbested, opgelegd*) zijn plan, zijn 'wil' (**Hand. 9:14**), 'voornemen van voor de grondlegging der wereld' (**Ef. 1:9** - we gaan dat gedeelte van **Ef.** zo dadelijk samen doornemen!), met de mens in Christus onthuld te hebben**** Lezen we **Ef.3:1 vv.** - we zouden bij dit tekstgedeelte ook nogmaals stilstaan. We zien Paulus hier in **vers 2** de **specifieke benaming voor de verkondiging van dé inhoud gebruiken: **de****

¹ In die (ultieme) openbaring van het hem omstralende Licht werd Saul overtuigd van de waarheid van het christendom. Hij werd geconfronteerd met de ware aard van het gevecht dat hij tegen (het geloof (en gelovigen) in) Jezus tot dan toe had gevoerd. Tegelijk ontdekte hij zo de oorzaak van de onrust in zijn hart en geweten. Vgl. F.B. Meyer, p. 39, 41 en 44, 1968.

bediening door Gods genade (als iemand de inhoud van dit begrip **genade** tot in zijn vezels heeft ervaren dan Paulus wel) *met het oog op u gegeven* (wat een uitdrukking!! Zie met betrekking tot *met het oog op u* **Hand. 22:15** bij **alle** mensen zie nu ook **Hand. 9:15,16** een uitverkoren werktuig om mijn naam te brengen voor **heidene**n en koningen **en de kinderen Israëls** – de scheidsmuur is weggevallen **Ef. 2:14!**). Hoe perfect sluit alles ineen!

Lezen we **Ef. 3** nu verder vanaf **vers 3** en we komen bij het inhoudelijke van de verkondiging: *dat mij door openbaring **het geheimenis** bekendgemaakt is, gelijk ik boven in het kort daarvan schreef **vers 4 en 5*** Daarna kunt gij bij het lezen u een begrip vormen van mijn inzicht in het geheimenis van Christus dat ten tijde van vroegere geslachten niet bekend is geworden aan de kinderen der mensen, zoals het nu door de Geest geopenbaard is aan de heiligen, zijn apostelen en profeten – dit laatste ‘geopenbaard aan de heiligen, apostelen en profeten’ laat zien dat het geheimenis breder is geopenbaard (zie ook **1 Cor. 4:1** *Zo moet men **ons** beschouwen: als **dienaren** van Christus, aan wie het beheer van de geheimenissen Gods is toevertrouwd*), maar toch onderstreept Paulus zijn uitverkoren positie met **vers 4** waarin hij zijn inzicht onderlijnt terwijl hij zijn positie in dezen gepast nederig omschrijft met *verreweg de geringste van alle heiligen **vers 8***.

In **Ef. 3: 8 en 9** zien we vervolgens de begrippen **bediening** en **geheimenis** in één adem genoemd worden, als horend bij elkaar, terwijl duidelijk wordt dat het om een zaak gaat die verborgen is gebleven tot het moment van de openbaring waarvan Paulus sprak: zie **vers 5** *dat ten tijde van vroegere geslachten niet bekend is geworden aan de kinderen der mensen* en **vers 9** *dat van eeuwen her verborgen is gebleven in God, **de Schepper** van alle dingen* – dit onderstreept dat het gaat om een voornemen, plan, raadsbesluit van vóór de grondlegging der wereld, zie **1 Cor. 2:7** (*maar wat wij spreken, als een geheimenis, is de verborgen wijsheid Gods, die God (reeds) van eeuwigheid voorbeschikt heeft **tot onze heerlijkheid***). Zie ook naar wat Jezus in **Mattheüs 13:35** zegt: *...Ik zal verkondigen wat sinds de grondlegging der wereld verborgen is gebleven*. Er zou veel meer te zeggen zijn, maar daarvoor is de tijd te kort en verwijs ik naast allereerst de bijbel en naar het boek.

Nu wil ik kort stilstaan bij de begrippen **bediening** en **geheimenis**.

Paulus geeft in **Col. 1:25** (nb. let eens op het opschrift *Paulus' ambt en... LIJDEN* - ‘Ik zal hem tonen etc.’) aan dat hem door God **de bediening** van **het geheimenis** is toevertrouwd (terwijl ook hier weer in **vers 26** wordt aangegeven dat het geheimenis tot dan toe verborgen is gebleven!). Hij wil de inhoud – het Woord van God – *tot zijn volle recht laten komen!* Hij neemt de bediening uitermate serieus. Lezen we in dat kader even **Col. 4:3 en 4** (*en bidt tevens voor ons, dat God een deur voor ons woord opene, om te spreken van het geheimenis van Christus, ter wille waarvan ik ook gevangen zit. 4 Dan zal ik het zó in het licht stellen, als ik het behoor te spreken*) en **Ef. 6:18-20** (*En bidt daarbij met aanhoudend bidden en smeken bij elke gelegenheid in de Geest, daartoe wakende met alle volharding en smeking voor alle heiligen; ook voor mij, dat mij bij het openen van mijn mond het woord geschonken worde, om vrijmoedig het geheimenis van het evangelie bekend te maken, waarvoor ik een gezant ben in ketenen*.)! Zoeken we hier ook nog even **Rom. 16: 25 en 26** bij op: *mijn evangelie en de prediking van Jezus Christus, naar de openbaring van het geheimenis... (...) tot bewerking van gehoorzaamheid des geloofs... = tot zijn volle recht doen komen!*

Met betrekking tot **bediening** tot slot nog dit - **Ef. 3:9**:

Het begrip *bediening* duidt ondermeer hier op *het beheer* van het geheimenis aan. Het Griekse woord *oikonomia* wat hier wordt gebruikt, betekent namelijk beheer in de zin van management, bediening. Het betekent absoluut niet *bedeling*.² Ons woord ‘economie’ is van dit Griekse begrip *oikonomia*, afgeleid - *oikos* = een huis, *nemō* = regelen, *nomos* = een wet. Ridderbos geeft aan dat het in dit begrip gaat om ‘huishouding’, ‘inrichting’, ‘bestel’. In de openbaring van God is continuïteit, geen afzonderlijke bedelingen. Wel geeft *oikonomia* tegelijk aan dat God bij de verwerkelijking van het heil volgens een vast plan werkt (**Ef. 1:10**). Zie BIJLAGE C in het boek (ik hecht er om Bijbelse redenen aan dit te vermelden - je moet het woord te allen tijde recht doen).

Dan komen we bij **het geheimenis**, in het Grieks **mustèrion**.

Van het Griekse begrip *mustèrion* op zich moet eerst even iets gezegd worden:

² Het begrip duidt nadrukkelijk geen periode of fase aan. De Bijbel geeft voor een leer rond bedelingen geen enkele onderbouwing. Een in die zin gebruiken van *oikonomia* moet dan ook als een verkeerd gebruik worden afgewezen. In de openbaring van God is continuïteit. Wel geeft *oikonomia* tegelijk aan dat God bij de verwerkelijking van het heil volgens een vast plan werkt (Ef. 1:10). Zie BIJLAGE C.

De taalkundige achtergrond van het Griekse begrip **mustèrion** als zodanig is een raadsel.

Het meest waarschijnlijk is, dat het woord vanouds duidt op iets dat niet gezegd kan of mag worden en dan is *mustèrion* iets is waarbij stilte in acht genomen dient te worden. Het wordt wel omschreven als 'dat wat bekend is aan ingewijden'.³

Het is een opmerkelijk fenomeen dat een begrip gebruikt wordt – *mustèrion* – dat in die tijd buiten de christelijke gemeenschap (en daarom ook voor de christelijke gemeenschap van die tijd) negatief (occult) geladen is. *Mustèrion* is namelijk een begrip dat veel voorkwam in de oude mysteriegodsdiensten die zich het sterkst manifesteerden van de 7e eeuw voor Chr. tot de 4e eeuw na Chr. Dus in de tijd van Paulus had het begrip terecht een bedenkelijke lading. Helemaal, omdat het begrip in zijn tijd binnen de verschillende hellenistische mysteriereligiës verbonden werd met *esoterische kennis* (= kennis voor ingewijden – de duidelijk occult van lading).

En dan is er ten tijde van Paulus ook nog *de gnostiek* die binnen de gemeente haar invloed probeerde te doen gelden. Ontstaan uit allerlei oosterse geheimleer en ook de Griekse filosofie en dus nauw verwant aan mysteriegodsdiensten. De gnostiek bediende zich graag van het begrip *mustèrion*.

Wie in de kennis (gnosis) van gnostiek en mysteriegodsdienst wilde worden ingewijd, was volledig overgeleverd aan de gunst van de *mystagoog*. Hij presenteerde zich als de bezitter van de geheimen, *mustèria*. Werd inwijding toegestaan, dan werd vooraf aangezegd – onder dreiging van zware straffen – de te ontvangen kennis vooral niet aan niet-ingewijden bekend te maken. De kennis (gnosis) omtrent goddelijke verborgenheden (*mustèria*) maakte men zich eigen via de weg van rituele handelingen.⁴

Het veelvuldige (Ridderbos spreekt zelfs van: dominante) gebruik van *mustèrion* door Paulus is met deze kennis *opmerkelijk* te noemen.

In het alledaags spraakgebruik mag het bij **mysterie** gaan om kennis die is achtergehouden, verborgen, in de bijbelse betekenis, waarbij **mysterie** is vertaald met **geheimenis**, gaat het om *waarheid* die *geopenbaard* is. Juist het gebruik van *mysterie* in samenhang met *geopenbaard*, evenals met *bekend gemaakt* en *gepredikt*, onderscheiden het begrip voldoende van het gebruik ervan in de mysteriegodsdiensten.

Het geheimenis waarvoor Paulus de ogen werden geopend kent **meerdere aspecten** zodat er ook gesproken kan worden over 'geheimenissen'.

Zoeken we nog eens op **1 Cor. 4:1** en we horen Paulus daar spreken over *dienaren van Christus, aan wie het beheer van de geheimenissen – mysteria – Gods is toevertrouwd*. **Meervoud** dus, dat rechtvaardigt de vraag: gaat het nu om één geheimenis of om **meerdere geheimenissen**.

In de zoektocht binnen de Bijbel naar het antwoord valt op dat allereerst Jezus het begrip als meervoud gebruikt. In **Matt. 13:11** zegt hij tegen de discipelen: *...het [is] u gegeven de - mysteria – geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen te kennen...* De vraag is, of Jezus met zijn spreken over geheimenissen hetzelfde bedoelt als Paulus.

Jezus *verbindt* geheimenissen met het Koninkrijk der hemelen – blijkens de evangeliën een zaak van het hier en nu **en** van de toekomst.

Ook in het gebruik door Paulus van zowel het enkelvoud van **het geheim** als in het gebruik van het meervoud **geheimenissen** klinkt het door Jezus in die zin gebruikte **geheimenissen** door.

Welke **aspecten** vallen onder geheimenis/sen?

Ik som kort op en raad aan het voor u zelf op/uit te zoeken (opnieuw kan het boek u helpen).

Allereerst is het geheimenis dan natuurlijk de verbazingwekkende manier waarop God in Jezus redding voor de mens heeft gezonden. Heil in de volste zin van het woord, precies zoals voorzien in de wet en de profeten (**Rom.16:25, 26**).

Dit heil werd als eerste verkondigd aan de Joden, maar eveneens – en ook dat valt onder geheimenis – zijn de heidenen in het verlossingswerk betrokken *als een uitverkoren volk* (**Ef. 2:13-16**).

Als Paulus het geheimenis betreft op het lijden en sterven van Jezus aan het kruis (**1 Cor. 2:1vv.**), wordt daarmee vervolgens, als deel uitmakend van het geheimenis, het Christus, Messias, Koning zijn van Jezus bevestigd: *Christus onder u de hoop der heerlijkheid* (**Col. 1:27**).

Het geheimenis omvat dus ook het Christus zijn van de Zoon van God op zich (**Col. 1:26-28, Col. 2:2 en 4:3**). Het blijkt hier dat heerlijkheid nadrukkelijk met geheimenis verbonden is: *hoe rijk de heerlijkheid van dit geheimenis is* (**Col. 1:27**). De heerlijkheid van het geheimenis kent verwezenlijkte

³ Mustès dat van mueō komt, betekent zoveel als: inwijden in de mysteries en wijst b.v. op Filippenzen 4:12: *in alle dingen ben ik ingewijd (...)*. Zie W.E. Vine, p. 769.

⁴ Een en ander is nadrukkelijk herkenbaar terug te vinden binnen de maçonnieke organisaties en andere geheime ordes. Vgl. J.G. Hoekstra, 2006.

aspecten als: de Messias - het zaad dat zou komen, zijn geboorte, zijn leven, zijn zalving, lijden en verheerlijking. Ook de prediking van redding voor de heidenen. Deze heerlijkheid van het kruis - het geheimenis - bestaat niet alleen in het hier en nu deel krijgen aan de verlossing, het kindschap, en de bevestiging van het Messiaschap van Jezus. Deze heerlijkheid van het geheimenis bestaat ook in het straks deel mogen hebben, bij de laatste bazuin, aan de opstanding uit de doden (**1 Cor. 15:51**), of, zoals door Paulus in **Filippenzen 3:11** omschreven als: de uit opstanding tussen de doden uit. Ze bestaat in het dan ontvangen van de erfenis, het zoonschap (**Rom. 8:15-17**), het Hem gelijkvormig worden (**Rom. 8:29-30**). Het geheimenis mag hierbij inhouden dat ook de heidenen (als zonen) mede-erfgenamen zijn, medeleden, medegenoten van de beloften in Christus Jezus door het evangelie (**Ef. 3:6**), maar er blijft daarbij een nog te realiseren aspect over: zodra de volheid der heidenen binnengaat, zal God zich opnieuw zijn verbond met Israël herinneren en hun zonden wegnemen (**Rom. 11:25 vv.**). De positie van Israël in de verhouding tot de gemeente is onder geheimenis een bijzondere (**vgl. Rom. 9-11**).

Kortom:

Het lijkt er op dat er veel *geheimenissen* zijn, maar bij een zorgvuldig bestuderen van het voorgaande blijkt het uiteindelijk te gaan om één geheimenis, te brengen onder de noemer: *het Koninkrijk der hemelen*. Het geheimenis in Christus is eigenlijk niets anders dan een verwijzen naar de *hele* boodschap van het evangelie.

De kennis van de gekruisigde verbindt al de aspecten tot één (denk aan een diamant met vele facetten, maar het is één diamant!), terwijl het geheimenis voleindigd heet bij het geklank van de laatste, zevende bazuin:

(...) maar in de dagen van de stem van de zevende engel, wanneer hij bazuinen zal, is ook voleindigd het geheimenis van God (Openb. 10:7).

En waar komen we dan bij uit?
De BRUILOFT van HET LAM.

Halleluja! Want de Here, onze God, de Almachtige, heeft het koningschap aanvaard. Laten wij blijde zijn en vreugde bedrijven en Hem de eer geven, want de bruiloft van het Lam is gekomen en zijn vrouw heeft zich gereed gemaakt... (Openb. 19:6,7).

Het geheimenis waarvoor Paulus de ogen werden geopend en dat, zoals we zagen, dus meerder aspecten kent, spitst zich uiteindelijk toe in **een geheim** dat Paulus omschrijft/*kwaliceert* als 'groot **mega** - de relatie tussen Christus en de gemeente – het huwelijk, beeld/METAFOOR van de bruiloft van het Lam:

*Dit geheimenis is groot,
doch ik spreek met het oog op Christus
en [op] de gemeente (Ef. 5:32).*

Zie hier de subtitel: *dit geheimenis is groot* – samen met *geopende ogen* het thema van vanavond.

Actueel is/wordt de vraag of **wij zicht - geopende ogen** - hebben op *het geheimenis* in zijn totaliteit en op de toespitsing onder de omschrijving 'groot' in het bijzonder: het geheimenis dat in **Ef. 5:32** genoemd wordt. Hebben wij daarvan wezenlijk het besef hoe groots, kostbaar én teer dit is, wat de *ethische consequenties* zijn die daaraan verbonden zijn. We stellen vanavond één van de rijkste en kostbaarste onderwerpen, zo niet het rijkste, het kostbaarst onderwerp van de bijbel aan de orde! Dit onderwerp zou je tegelijk kunnen benoemen als **UITERST BREEKBAAR**.

De Sprekendichter zegt namens God: *waar openbaring ontbreekt, verwildert het volk (Spr. 29: 18 – hoe waar blijkt dit vandaag aan de dag tot op het christelijk en zelfs evangelisch erf!!).*

Over niets minder dan zijn volk, dat Hij zag als zijn bruid, klaagde God, de bruidegom, door de mond van zijn profeet: *mijn volk gaat te gronde door het gebrek aan kennis (Hos. 4:6).*

Even de opdracht aan Paulus.

Lezen we samen **Hand. 26:16-18** - van daaruit nu terug naar de vraag zonet omschreven als *actueel* en laat het heel diep doordringen:

Zijn ons waarachtig de ogen ter bekering (uit de duisternis tot het licht en van de macht van satan tot God – laat deze woorden zoals gezegd eens goed tot ons doordringen, daar wordt nogal wat gezegd!!) geopend?

Hebben we waarachtig zicht op de dubbele portie die zonen/dochteren *als erfgenamen* ontvangen:

1. vergeving van zonde
2. een erfdeel onder de geheiligden **vers 18b** waaronder **het grote geheim** besloten ligt

(Hier zou nu een uitleg moeten komen over 'behouden zijn' en 'behouden zijn **tot**', vergeving én erfdeel, kindschap en zoonschap (misschien een onderwerp voor een volgende keer???)

Een zorgvuldig bestuderen van wat er in de Bijbel (en met name in de brieven van Paulus) onder **geheimenis** wordt weergegeven, zal laten zien dat uiteindelijk de loop van de geschiedenis in het geheimenis verankerd is. *O diepte van rijkdom, van wijsheid en van kennis Gods, hoe ondoorgroendelijk zijn zijn beschikkingen en hoe onnaspeurlijk zijn wegen (Rom. 11:33).* Bekering - wedergeboren tot - bedoelt daarom de ogen te openen voor het geheimenis in zijn volle grootheid.

Dan wil ik nu met u naar **Ef. 1** en met name via **vers 3** eerst naar **vers 4**. Zie even naar wat de vertalers er boven hebben geschreven: *Rijkdom der uitverkorenen*. Weet u nog wat Paulus was? Weet u wat wij zijn?

3 Gezegend zij de God en Vader van onze Here Jezus Christus, die ons met allerlei geestelijke zegen in de hemelse gewesten gezegend heeft in Christus (wat houdt 'allerlei' geestelijke zegen in de hemelse gewesten in? Ondermeer en allereerst het onderwerp van vanavond!). 4 Hij heeft ons immers in Hem (Christus) uitverkoren vóór de grondlegging der wereld, opdat wij heilig en onberispelijk zouden zijn voor zijn aangezicht (vergeten we in het kader van het thema van de Bijbelstudie vanavond dit aspect zeker niet – vooral niet vanwege de ethische consequenties die aan het geheel verbonden blijken volgens Gods Woord).

Hij heeft ons immers in Hem uitverkoren vóór de grondlegging der wereld, opdat....(Ik had het over ethische consequenties: kan abortus dan??) Laat dit vers eens even zinken en doordringen.

Dit is U I T V E R K I E Z I N G. Lezen we verder:

5 In liefde heeft Hij ons tevoren ertoe bestemd als zonen van Hem te worden aangenomen door Jezus Christus, naar het welbehagen van zijn wil, 6 tot lof van de heerlijkheid zijner genade, waarmee Hij ons begenadigd heeft in de Geliefde. 7 En in Hem hebben wij de verlossing door zijn bloed, de vergeving van de overtredingen, naar de rijkdom zijner genade, 8 welke Hij ons overvloedig heeft bewezen in alle wijsheid en verstand, 9 door ons het geheimenis van zijn wil te doen kennen, in overeenstemming met het welbehagen, dat Hij Zich in Hem had voorgenomen, 10 om, ter voorbereiding van de volheid der tijden, al wat in de hemelen en op de aarde is onder één hoofd, dat is Christus, samen te vatten, 11 in Hem, in wie wij ook het erfdeel ontvangen hebben (NB kijk nog eens naar de opdracht van Paulus!!!), waartoe wij tevoren bestemd waren krachtens het voornemen van Hem, die in alles werkt naar de raad van zijn wil, 12 opdat wij zouden zijn tot lof zijner heerlijkheid (ga even terug naar het 'opdat' in vers 4 dit onderstreept de ethische consequenties waarop ik zoeven wees en straks uitgebreid zal ingaan), wij, die reeds tevoren onze hoop op Christus hadden gebouwd. 13 In Hem zijt ook gij, nadat gij het woord der waarheid, het evangelie uwer behoudenis, hebt gehoord; in Hem zijt gij, toen gij gelovig werdt, ook verzegeld met de heilige Geest der belofte, 14 **die een onderpand is van onze erfenis, tot verlossing van het volk, dat Hij Zich verworven heeft, tot lof zijner heerlijkheid.**

vs. 4 opdat wij heilig en onberispelijk zouden zijn voor zijn aangezicht vs 12 opdat wij zouden zijn tot lof zijner heerlijkheid

Wat wordt er in beide verzen gevraagd? GEHOORZAAMHEID – zie dit in het licht van moreel handelen en wandelen. Ethiek!.

Pakken we dit op en gaan we naar **Ef. 5:32** en zie wat Paulus daar zegt in dit licht!

We ontdekken dat God de mens - ons - van de grondlegging der wereld heeft *gedacht* en *gewild én* Hij had voor de grondlegging der wereld met de *mens in relatie tot Christus* een doel. Daarin ligt de zin van de schepping als zodanig en de onderscheiden schepping van man en vrouw in het bijzonder.

Het mag duidelijk zijn dat het 'groot' in **vers 32** niets heeft te maken met omvang. Het 'groot' zegt iets over *de belangrijkheid*: het geheimenis dat er een gemeente is, die Lichaam van Christus wordt genoemd en waarvan Jezus zélf het Hoofd is, is het meest belangrijke geheimenis dat Paulus bekend kon maken.

In **Efeze 5** geeft Paulus aan de relatie tussen man en vrouw een diepere zin – met nogmaals ten overvloede vergaande consequenties.

Paulus maakt deze relatie tot verkondiging op zich, met name als het gaat om de éénheid. Een éénheid die nu al een feit is en straks in de bruiloft met het Lam wordt bevestigd. Het huwelijk wordt zo feitelijk meer dan alleen een type. Op zich is het een demonstratie van het geheimenis. Hoe passen hierbij naar de gemeente de woorden van Paulus uit **2 Corinthiërs 11:2**: *[w]ant met een ijver Gods waak ik over u, want ik heb u verbonden aan één man,⁵ om u als reine maagd⁶ voor Christus te stellen.*

Paulus ziet zich, in het perspectief van de eeuwigheid, als een geestelijke ouder die volgens Joods gebruik een meisje uithuwelijkt. Symbolisch wordt dit door Paulus op de verhouding van Christus en de gemeente toegepast.

Hij waakt hier niet met een ijver (jaloezie) vanuit eigen belang, maar vanuit God. Met het oog op de wederkomst wordt Paulus, in zijn zorg voor het heil van de gemeente, gedreven door een heilige ijver, jaloersheid (**Filip. 1:10,11** *Dan zult gij rein en onberispelijk zijn tegen de dag van Christus, vervuld van de vrucht van gerechtigheid, welke door Jezus Christus is, tot eer en prijs van God.*).

De gemeente (van alle tijden) moet de ogen geopend krijgen en zien dat de relatie van de gemeente en Christus exclusief is, intiem en heilig - dit geheimenis is *groot*.

Nogmaals, het christelijke huwelijk is daarvan een metafoor, een christelijk echtpaar is een wandelend getuigenis. Als je de diepe zin die God voor ogen stond van voor de grondlegging der wereld ziet, kan homoseksualiteit dan? Samenwonen? Seksuele omgang voor het huwelijk? Een relatie met een ongelovige? Echtscheiding? Hertrouwen? Enz. enz.

Paulus ziet het als zijn voornaamste taak om de gemeente als bruid op de dag van het huwelijk rein aan de bruidegom te geven, aan Christus bij diens wederkomst.

Is er ten aanzien hiervan vandaag iets veranderd?

Er blijkt als het gaat om het grote van het geheimenis, een permanent onlosmakelijk verband tussen het aardse en hemelse huwelijk. Het is een zaak van eerste hemelse orde. Als het dat is, zal het duidelijk zijn dat satan er alles aan gelegen is juist hier de grootst mogelijke verwarring te stichten en waar hij kan te verblinden. Er staat hier immers onnoemelijk veel op het spel, niets minder dan Gods oorspronkelijke doel! Hebt u geopende ogen en erkent u het grote geheimenis, hebt u er deel aan?

hiertoe ben Ik u verschenen om u aan te wijzen als dienaar en getuige daarvan, dat gij Mij gezien hebt en dat Ik aan u verschijnen zal, u verkiezende uit dit volk en de heidenen, waarheen Ik u zend, om hun ogen te openen ter bekering uit de duisternis tot het licht en van de macht van de satan tot God opdat zij vergeving van zonden en een erfdeel onder de geheiligden zouden ontvangen door het geloof in Mij.

Bent u klaar voor zijn komst – getuige tot in uw huwelijk en voor het christelijk huwelijk?

Er kan namelijk met recht gesteld worden dat het bij het in **Efeze 5:32** genoemde geheimenis gaat om het **langst verborgen** geheimenis, een zaak van grote waarde.

Hoor de verheerlijkt Christus zeggen aan de gemeente van de eindtijd:

*Ik raad u van Mij te kopen...ogenzelf om uw oogleden te bestrijken, opdat gij zien moogt. (**Openb. 3:18**)*

⁵ Het Grieks gebruikt hier hēmosamēn van apmozō, samenvoegen, ten huwelijk geven. Dit heeft een eschatologische geladenheid.

⁶ Het Grieks gebruikt hier parthenos, maagd, hetzelfde woord wordt ook in Mattheüs 1:23 voor Maria gebruikt.